

A FAJI- VAGY ETNIKAI SZÁRMAZÁSRA VALÓ TEKINTET NÉLKÜLI EGYENLŐ BÁNÁSMÓD ELVÉNEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL

A TANÁCS 2000. JÚNIUS 29-I 2000/43/EK SZÁMÚ IRÁNYELVE

Az Európai Unió Tanácsa,
tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 13. cikkére,
tekintettel a Bizottság javaslatára,¹
tekintettel az Európai Parlament véleményére,²
tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,³
tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,⁴
mivel:

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés új állomást jelent Európa népei egyre szorosabb egységének megeremítése folyamatában.

(2) Az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkével összhangban az Európai Unió a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása és a jogállamiság elvein alapul, olyan elveken, amelyek a tagállamokban közösek, és az Uniónak Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított és a tagállamok közös alkotmányos hagyományából eredő alapvető jogokat a közösségi jog általános elveiként kell tisztelnie.

(3) A törvény előtti egyenlőséghez és a megkülönböztetéssel szembeni védelemhez való jog minden ember számára egyetemes emberi jog, amelyet elismer az Emberi jogok egyetemes nyilatkozata, Az Egyesült Nemzeteknek a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló egyezménye, A faji megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezmény, Az Egyesült Nemzeteknek a polgári és politikai jogokról szóló, valamint a gazdasági, szociális és kulturális jogokról szóló nemzetközi egyezségokmánya, továbbá Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény, amelyeknek valamennyi tagállam aláírója.

(4) Fontos, hogy tiszteletben tartsák ezeket az alapvető jogokat és szabadságokat, beleértve az egyesülés szabadságának jogát. Szintén fontos az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel és azok nyújtásával összefüggésben a magán- és a családi élet, illetve az ennek körében végzett ügyletek védelmének tiszteletben tartása.

(5) Az Európai Parlament számos állásfoglalást elfogadott az Európai Unión belüli rasszizmus elleni küzdeletről.

(6) Az Európai Unió elutasít minden olyan elméletet, amely különböző emberi fajok létezésének meghatározására irányul. A 'faji származás' kifejezés használata ebben az irányelvben nem jelenti az ilyen elméletek elfogadását.

(7) Az Európai Tanács Tamperében, 1999. október 15–16-án felkérte a Bizottságot, hogy amint lehetséges, terjesszen elő javaslatokat az EK-szerződés 13. cikkének végrehajtása érdekében, a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelem tekintetében.

(8) Az Európai Tanács által Helsinkiben 1999. december 10–11-én elfogadott 2000. évi Foglalkoztatási iránymutatás hangsúlyozza egy társadalmi integrációt szolgáló munkaerőpiac feltételei elősegítésének szükségességét egy sor koherens politika kialakítása révén, amelyeknek célja az olyan csoportok, mint az etnikai kisebbségek elleni megkülönböztetés leküzdése.

(9) A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az élet színvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást. Alááshatja azt a célkitűzést is, hogy az Európai Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön.

(10) A Bizottság 1995 decemberében közleményt adott ki a rasszizmusról, az idegengyűlöletről és az antiszemitizmusról.

(11) A Tanács 1996. június 15-én együttes fellépést fogadott el (96/443/IB) a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdeletről,⁵ amely szerint a tagállamok vállalják a hatékony igazságügyi együttműködést a rasszista vagy idegengyűlölő viselkedésen alapuló bűncselekmények tekintetében.

(12) A faji vagy etnikai származásra való tekintet nélkül minden ember részvételét lehetővé tevő, demokratikus és toleráns társadalmak fejlődésének biztosítása érdekében a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés területén tett intézkedéseknek túl kell mutatniuk az önálló és nem önálló keresőtevékenységhez való hozzáféréseken, és olyan te-

rületeket is le kell fedniük, mint az oktatás, a szociális védelem, beleértve a szociális biztonságot és az egészségügyi ellátást, a szociális előnyöket, az áruhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok nyújtását.

(13) E célból minden közvetlen és közvetett, faji vagy etnikai származáson alapuló, ezzel az irányelvvel érintett területekkel kapcsolatos megkülönböztetést meg kell tiltani az egész Közösségen belül. A megkülönböztetés e tilalmát harmadik országok állampolgáira is alkalmazni kell, de nem vonatkozik az állampolgárság alapján történő eltérő bánásmódra, és nem érinti a harmadik országok állampolgárainak beutazását és tartózkodását szabályozó rendelkezéseket, illetve a munkavállaláshoz és foglalkoztatáshoz való hozzáférésüket.

(14) A faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének végrehajtása során a Közösségnek az EK-szerződés 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban meg kell céloznia az egyenlőtlenségek megszüntetését, és elő kell segítenie a férfiak és nők közötti egyenlőséget, különösen azért, mert a nők gyakran többszörös megkülönböztetés áldozatai.

(15) A tények megítélése, amelyekből következtetni lehet arra, hogy történt-e közvetlen vagy közvetett megkülönböztetés, a nemzeti bírói vagy egyéb, hatáskörrel rendelkező szervekre tartozik, a nemzeti jog vagy gyakorlat szabályainak megfelelően. Ezek a szabályok rendelkezhetnek különösen úgy, hogy a közvetett megkülönböztetést bármilyen módon, akár statisztikai bizonyítékok alapján is meg lehessen állapítani.

(16) Fontos védeni minden természetes személyt a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetéssel szemben. A tagállamoknak azonban szükség esetén a nemzeti hagyományokkal és gyakorlattal összhangban védelmet kell nyújtaniuk a jogi személyeknek is, ha ezek tagjaik faji vagy etnikai származása miatt szenvednek el megkülönböztetést.

(17) A megkülönböztetés tilalma nem gátolhatja olyan intézkedések fenntartását vagy elfogadását, amelyek egy bizonyos faji vagy etnikai származású emberek csoportja által elszenvedett hátrány megakadályozására vagy ellensúlyozására irányulnak, és ezek az intézkedések engedélyezhetnek olyan szervezeteket, amelyek egy adott faji vagy etnikai származású személyekből állnak, amennyiben fő céljuk az ilyen személyek különleges igényeinek támogatása.

(18) Igen korlátozott körülmények között indokolt lehet az eltérő bánásmód, amennyiben egy, a faji vagy etnikai származással összefüggő tulajdonság valódi és döntő foglalkoztatási követelményt alkot, akkor, ha ez jogszerű célt szolgál és a követelmény arányos.

A tagállamok által a Bizottságnak nyújtott tájékoztatásban ezeknek a körülményeknek szerepelniük kell.

(19) A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés áldozatainak megfelelő jogi védelemmel kell rendelkezniük. A hatékonyabb védelem nyújtása érdekében az egyesületeket vagy egyéb jogi személyeket is fel kell hatalmazni, hogy – a bíróságok előtti képviselőre és védelemre vonatkozó nemzeti eljárási szabályok sérelme nélkül – a tagállamok által meghatározott módon bármilyen áldozat nevében, illetve támogatójaként eljárásokban részt vegyenek.

(20) Az egyenlőség elvének hatékony végrehajtása megkívánja a megtorlással szembeni megfelelő bírói védelmet.

(21) A bizonyítási teher szabályait módosítani kell, amikor valószínűsíthető megkülönböztetés áll fenn, és az egyenlő bánásmód elvének hatékony alkalmazása megkívánja, hogy a bizonyítási teher az alperesre szálljon vissza, amikor az ilyen megkülönböztetés bizonyított.

(22) A tagállamoknak nem kell alkalmazniuk a bizonyítási teher szabályait olyan eljárásokban, amelyekben a tényállás felderítése a bíróságra vagy más, hatáskörrel rendelkező szervre tartozik. Itt olyan eljárásokról van szó, amelyekben a felperesnek nem kell bizonyítania azokat a tényeket, amelyek felderítése a bíróságra vagy más, hatáskörrel rendelkező szervre tartozik.

(23) A tagállamoknak elő kell segíteniük a párbeszédet a szociális partnerek között, valamint a nem kormányzati szervezetekkel, a megkülönböztetés különböző formáinak azonosítása és leküzdése érdekében.

(24) A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetéssel szembeni védelem önmagában általában is erősödne, ha az egyes tagállamokban olyan szerv vagy szervek léteznének, amelyeknek hatásköre kiterjed a megkülönböztetéssel összefüggő problémák elemzésére, a lehetséges megoldások tanulmányozására és az áldozatoknak biztosított konkrét segítségnyújtásra.

(25) Ez az irányelv minimális követelményeket állapít meg, meghagyva ezzel a lehetőséget a tagállamoknak, hogy kedvezőbb rendelkezéseket vezessenek be vagy tartsanak fenn. Ennek az irányelvnek a végrehajtása nem szolgálhat a tagállamokban már meglévő védelmi szint csökkentésének igazolásával.

(26) A tagállamoknak hatékony, arányos és vissz tartó erejű szankciókat kell előírniük az irányelvből adódó kötelezettségek megsértése esetére.

(27) A tagállamok megbízhatják a szociális partnereket azok együttes kérelmére az irányelv végrehajtásával a kollektív megállapodások körébe tartozó

rendelkezések tekintetében, feltéve, hogy a tagállamok minden szükséges lépést megtesznek azért, hogy mindenkor garantálni tudják az irányelv által előírt eredményeket.

(28) Az EK-szerződés 5. cikkében rögzített szubzidiaritás és arányosság elveinek megfelelően ennek az irányelvnek a célkitűzése, azaz a megkülönböztetéssel szembeni közös, magas szintű védelem minden tagállamban történő biztosítása a tagállamok által nem valósítható meg kielégítő mértékben, ezért a javasolt intézkedés mértéke és hatása miatt a Közösség jobban képes a célkitűzést megvalósítani. Ez az irányelv nem terjed túl a célkitűzések megvalósításához szükséges mértéken, elfogadta ezt az irányelvet.

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. CIKK CÉL

Ennek az irányelvnek a célja a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem keretrendszerének kialakítása azzal a szándékkal, hogy az egyenlő bánásmód elve a tagállamokban megvalósuljon.

2. CIKK A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS FOGALMA

(1) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában az egyenlő bánásmód elve azt jelenti, hogy nem állhat fenn közvetlen vagy közvetett, faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában:

a) közvetlen megkülönböztetés áll fenn, ha egy személlyel szemben faji vagy etnikai alapon kevésbé kedvezően járnak el, mint ahogyan egy másik személlyel szemben hasonló helyzetben eljárnak, eljárta vagy eljárának;

b) közvetett megkülönböztetés áll fenn, ha egy látzólag semleges rendelkezés, feltétel vagy gyakorlat az egy faji vagy etnikai származású személyeket más személyekhez képest különösen hátrányosan érint, kivéve, ha ez a rendelkezés, feltétel vagy gyakorlat jogszerű céllal, objektív módon igazolható, továbbá a cél megvalósításának eszközei megfelelőek és szükségesek.

(3) Az (1) bekezdés értelmében a zaklatás megkülönböztetésnek minősül, amikor faji vagy etnikai származáshoz kapcsolódó nem kívánt magatartás történik azzal a céllal vagy hatással, hogy egy személy méltóságát megsértse, és megfélemlítő, ellenséges, mega-

lázó, megszégyenítő vagy támadó környezetet alakítson ki. Ebben az összefüggésben a zaklatás fogalma a tagállamok nemzeti jogszabályaival és gyakorlatával összhangban határozható meg.

(4) A személy elleni, faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetésre adott utasítás az (1) bekezdés értelmében megkülönböztetésnek minősül.

3. CIKK HATÁLY

(1) A Közösségre ruházott hatáskörök keretein belül ez az irányelv vonatkozik minden személyre, mind a köz-, mind a magánszektorban, beleértve az állami szerveket is, a következők tekintetében:

a) a nem önálló és az önálló keresőtevékenységhez, illetve a foglalkoztatáshoz való hozzáférés feltételei – beleértve a kiválasztás kritériumait és a munkaerő-toborzás feltételeit –, a tevékenység fajtájától és a szakmai hierarchiában elfoglalt helytől függetlenül, beleértve a szakmai előmenetelt;

b) hozzáférés minden fajtájú és szintű pályaválasztási tanácsadáshoz, szakmai továbbképzéshez, a felsőfokú szakmai továbbképzéshez és átképzéshez, beleértve a szakmai gyakorlatot;

c) foglalkozási- és munkakörülmények, beleértve az elbocsátásokat és a munkabért;

d) tagság és részvétel munkaadói vagy munkavállalói szervezetben, vagy bármely szervezetben, amelynek tagjai egy bizonyos foglalkozást űznek, beleértve az ilyen szervezetek által nyújtott előnyöket;

e) szociális védelem, beleértve a szociális biztonságot és az egészségügyi ellátást;

f) szociális előnyök;

g) oktatás;

h) az árukhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok nyújtása, amelyek a nyilvánosság számára hozzáférhetőek, beleértve a lakhatást.

(2) Ez az irányelv nem vonatkozik az állampolgárságon alapuló eltérő bánásmódra, és nem érinti a harmadik országok állampolgárainak és hontalan személyeknek a tagállamok területére történő belépésének és ott-tartózkodásának előírásait és feltételeit, továbbá semmilyen bánásmódot, amely harmadik országok állampolgárainak és hontalan személyeknek a jogállásából fakad.

4. CIKK VALÓDI ÉS DÖNTŐ FOGLALKOZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

A 2. cikk (1) és (2) bekezdése ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az eltérő bánásmód, amely valamely faji vagy etnikai származáshoz kap-

csolódó tulajdonságon alapul, nem jelent megkülönböztetést, amennyiben a vonatkozó konkrét foglalkozási tevékenység természetéből vagy végzésének a körülményeiből adódóan ez a tulajdonság valódi és döntő foglalkoztatási követelménynek számít, feltéve, hogy a cél jogszerű és a követelmény arányos.

5. CIKK POZITÍV INTÉZKEDÉSEK

A teljes egyenlőség gyakorlati megvalósításának biztosítása céljából az egyenlő bánásmód elve nem akadályoz meg egyetlen tagállamot sem olyan különleges intézkedések fenntartásában és elfogadásában, amelyek a faji vagy etnikai származásból adódó hátrányok kiküszöbölésére és ellensúlyozására irányulnak.

6. CIKK MINIMÁLIS KÖVETELMÉNYEK

(1) A tagállamok bevezethetnek vagy fenntarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek az egyenlő bánásmód elvének védelme szempontjából kedvezőbbek, mint amelyeket ez az irányelv meghatároz.

(2) Ennek az irányelvnek a végrehajtása semmilyen körülmények között nem szolgálhat a megkülönböztetés elleni védelmi szint csökkentésének igazolására ahhoz képest, amelyet a tagállamok az irányelv által szabályozott körben már biztosítanak.

II. FEJEZET JOGORVOSLATOK ÉS VÉGREHAJTÁS

7. CIKK JOGVÉDELEM

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden személy, akit saját állítása szerint az egyenlő bánásmód elvének be nem tartása miatt sérelem ért, az ebből az irányelvből eredő igényeit bírói és/vagy közigazgatási úton – a tagállamok által szükségesnek vélt esetben akár békéltető eljárás útján is – érvényesíthesse annak a viszonynak a megszűnte után is, amelyben a megkülönböztetés állítólagosan történt.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy azok az egyesületek, szervezetek vagy egyéb jogi személyek, amelyeknek a nemzeti jog által szabályozott kritériumokkal összhangban törvényes érdekükben áll az ebben az irányelvben előírt rendelkezések betartásának biztosítása, a sértett személy nevében vagy támogatójaként, annak beleegyezésével, az ebből az irányelvből eredő kötelezettségek teljesítéséért folytatott bírósági és/vagy közigazgatási eljárásban részt vehessenek.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem érinti azokat a nemzeti jogszabályokat, amelyek az egyenlő bánásmód elve tekintetében az eljárás megindításának határidejét szabályozzák.

8. CIKK BIZONYÍTÁSI TEHER

(1) A tagállamok nemzeti igazságszolgáltatási rendszerükkel összhangban meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alperesnek kelljen bizonyítania, hogy az egyenlő bánásmód elve nem sérült, abban az esetben, ha azok a személyek, akiket saját állításuk szerint az egyenlő bánásmód elvének be nem tartása miatt sérelem ért, a bíróság vagy más, hatáskörrel rendelkező hatóság előtt olyan tényeket bizonyítanak, amelyekből vélelmezni lehet, hogy közvetlen vagy közvetett megkülönböztetés történt.

(2) Az (1) bekezdés nem gátolja a tagállamokat a felperesre kedvezőbb bizonyítási szabályok bevezetésében.

(3) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó büntető eljárásokra.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdés alkalmazandó a 7. cikk (2) bekezdése szerinti eljárásokra is.

(5) A tagállamok eltekinthetnek az (1) bekezdés alkalmazásától olyan eljárások esetén, amelyekben a bíróságnak vagy a hatáskörrel rendelkező hatóságnak kell kivizsgálnia az ügy tényállását.

9. CIKK MEGTORLÁS

A tagállamok a nemzeti jogrendszerükbe olyan intézkedéseket vezetnek be, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az egyéneket megvédjék a panaszra vagy az egyenlő bánásmód elvének betartására indított eljárásra válaszként alkalmazott hátrányos bánásmódtól vagy hátrányos következményektől.

10. CIKK TÁJÉKOZTATÁS

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az ennek az irányelvnek megfelelően elfogadott rendelkezéseket, valamint a már hatályban lévő vonatkozó rendelkezéseket egész területükön megfelelő módon az érintett személyek tudomására hozzák.

11. CIKK TÁRSADALMI PÁRBESZÉD

(1) A tagállamok a nemzeti hagyománnyal és gyakorlattal összhangban megfelelő intézkedéseket

tesznek a munkaadók és munkavállalók közötti társadalmi párbeszéd elősegítésére abból a célból, hogy ösztönözzék az egyenlő bánásmód megvalósítását többek között a munkahelyi gyakorlatok ellenőrzése, kollektív szerződések, magatartási szabályzatok, kutatás, valamint tapasztalatcsere és a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos információcsere révén.

(2) Ha az a nemzeti hagyománnyal és gyakorlattal összeegyeztethető, a tagállamok a munkaadókat és munkavállalókat autonómiájuk sérelme nélkül ösztönzik arra, hogy megfelelő szinten megkülönböztetés-ellenes szabályokat rögzítő megállapodásokat kössenek a 3. cikkben említett, a kollektív alku hatálya alá eső területeken. Ezek a megállapodások meg kell, hogy feleljenek az irányelv által megállapított minimális követelményeknek és a vonatkozó nemzeti végrehajtási intézkedéseknek.

12. CIKK PÁRBESZÉD A NEM KORMÁNYZATI SZERVEZETEKKEL

A tagállamok ösztönzik a párbeszédet a megfelelő nem kormányzati szervezetekkel, amelyeknek a nemzeti jogrendszerrel és gyakorlattal összhangban törvényes érdekében áll hozzájárulni a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemhez az egyenlő bánásmód elvének előmozdítása céljából.

III. FEJEZET AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD ELŐMOZDÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ SZERVEK

13. CIKK

(1) A tagállamok kijelölnek egy vagy több szervet, amelyek feladata annak ösztönzése, hogy a személyek faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés nélküli egyenlő bánásmódja megvalósuljon. Ezek a szervek az emberi jogok vagy az egyének jogainak védelmére nemzeti szinten hivatott intézmények részét képezhetik.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a testületek hatásköre kiterjedjen arra, hogy:

- az áldozatok és a 7. cikk (2) bekezdésében említett egyesületek, szervezetek vagy más jogi személyek jogainak sérelme nélkül önálló segítséget nyújtsanak a megkülönböztetés áldozatainak a megkülönböztetés miatti panaszaik érvényesítése során;
- önálló tanulmányokat készítsenek a megkülönböztetésről;

– önálló jelentéseket adjanak ki, és javaslatot tegyenek bármely kérdésben, amely összefügg az ilyen megkülönböztetéssel.

IV. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14. CIKK MEGFELELÉS

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy:

a) az egyenlő bánásmód elvének ellentmondó valamennyi törvényi, rendeleti, közigazgatási rendelkezést hatályon kívül helyezték;

b) az egyenlő bánásmód elvének ellentmondó valamennyi rendelkezést, amelyet egyéni vagy kollektív szerződések vagy megállapodások, üzemi belső szabályzatok, a profit-orientált és non-profit társaságok szabályzatai, a szabadfoglalkozásúak és a munkavállalói és munkáltatói szervezetek szabályzatai tartalmaznak, semmisnek nyilvánítsák vagy nyilváníthatásák, illetve módosítsák.

15. CIKK SZANKCIÓK

A tagállamok megállapítják az ennek az irányelvnek megfelelően elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciók szabályait, és meghoznak minden szükséges intézkedést, hogy biztosítsák ezek alkalmazását. A szankciónak, amelyek az áldozat számára fizetendő kártérítést is magukban foglalhatnak, hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb 2003. július 19-ig értesítik ezekről a rendelkezésekről a Bizottságot, és haladéktalanul bejelentenek valamennyi későbbi, ezeket érintő módosítást.

16. CIKK VÉGREHAJTÁS

A tagállamok elfogadják azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2003. július 19-ig megfeleljenek, vagy a kollektív megállapodások körébe tartozó rendelkezések tekintetében rábízzák annak végrehajtását a szociális partnerekre azok együttes kérelmére. Ilyen esetben a tagállamok biztosítják, hogy 2003. július 19-ig a szociális partnerek megállapodással bevezessék a szükséges intézkedéseket; a tagállamok kötelesek ugyanakkor meghozni a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy a jelen irányelvben

előírt eredményeket mindenkor biztosítani tudják. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell csatolni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

17. CIKK JELENTÉS

(1) A tagállamok 2005. július 19-ig, és azt követően ötévenként közölnek a Bizottsággal minden szükséges információt ahhoz, hogy az jelentést készíthessen az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ennek az irányelvnek az alkalmazásáról.

(2) A Bizottság jelentése szükség szerint figyelembe veszi a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelő Központjának véleményét, valamint a szociális partnerek és a megfelelő nem kormányzati szervezetek szempontjait is. A férfiak és nők esélyegyenlősége kérdésének folyamatos figyelembevételével összhangban, a jelentés többek között értékeli a meghozott intézkedések hatását a nőkre és férfiakra. A közölt információk fényében a jelentés szükség esetén javaslatokat tartalmaz ennek az irányelvnek az átdolgozására és korszerűsítésére.

18. CIKK HATÁLYBALÉPÉS

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

19. CIKK CÍMZETTEK

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxemburg,
2000. június 20.

a Tanács részéről
az Elnök,
M. Arcanjo

JEGYZETEK

1. A Hivatalos Lapban még nem lett kihirdetve.
2. 2000. 05. 18-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem lett kihirdetve).
3. 2000. 04. 12-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem lett kihirdetve).
4. 2000. 05. 31-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem lett kihirdetve).
5. HL L 185. szám, 1996. 07. 24., 5. o.